

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2018-468

25.6.2018

Codan Forsikring

Motorvogn

Bil i utlandet på tegningstidspunktet – tyveri – fal. §§ 4-2 jf. 4-1 og fal. § 8-1 fjerde ledd.

Sikrede kjøpte en Range Rover den 19.7.16. Forsikring ble da tegnet i Troll forsikring. Sikredes ekskone kjørte bilen til Serbia få dager etter kjøpet, og det var uklart om hun kom tilbake på grunn av skilsmissen med sikrede. Den 10.1.17 tok sikrede kontakt med Codan over telefon for å tegne forsikring der. Det ble nedtegnet et notat etter samtalen. Av notatet fremkom blant annet at sikrede var hovedbruker av bilen, og at bilen sto parkert på egen tomt. I mars 2017 sendte sikrede inn en skademelding til selskapet og hvor det fremgikk at bilen var blitt stjålet i Serbia. Saken ble satt til utredning, og det ble klart for selskapet at bilen kun var benyttet av sikredes ekskone, og at den hadde vært i Serbia allerede på tegningstidspunktet. Selskapet mente sikrede hadde gitt uriktige opplysninger i forbindelse med tegning, og opplyste at sikrede ikke ville ha fått tegnet forsikring i selskapet dersom de hadde fått korrekte opplysninger om hvor bilen var på tegningstidspunktet. Det avslo derfor på bakgrunn av svik ved tegning, jf. fal. § 4-2, jf. § 4-1. Det ble også anført svik i forbindelse med skadeoppgjør jf. fal. § 8-1 fjerde ledd, samt at bilen representerte en ulovlig interesse. Nemnda kom til at selskapet kunne avslå erstatningskravet under henvisning til svik ved skadeoppgjøret.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for tyveri av bil og spørsmål om sikrede har utvist svik i forbindelse med tegning, jf. fal. §§ 4-2 jf. 4-1, gitt uriktige opplysninger i forbindelse med skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1 fjerde ledd, eventuelt om det foreligger ulovlig interesse.

Sikrede tegnet forsikring på sin Range Rover den 19.7.16 i forbindelse med kjøp av bilen. Bilen ble i utgangspunktet forsikret hos If, før han byttet til Troll forsikring.

Den 10.1.17 tegnet sikrede forsikring over telefon hos Codan. Representanten hos selskapet skrev notat underveis i telefonsamtalen hvor det fremgår at forsikringen gjaldt en nytegning, at hovedbruker var den samme som forsikringstaker, at parkeringen skjedde på egen tomt og at det ikke var noen panthavere.

Sikrede meldte fra i skademelding datert 14.3.17 at bilen ble stjålet i Serbia mellom 12.3.17 kl. 18.23 og 13.3.17 kl. 13.1. Ifølge skademeldingen sto bilen parkert utenfor et kjøpesenter hvor det var kameraovervåkning.

Saken ble satt til utredning, også i Serbia. Politiet i Serbia hadde tatt beslag i overvåkningsbildene fra tidspunktet bilen skal ha blitt stjålet. Bildene viste en person som gikk direkte bort til bilen, åpnet den og kjørte avgårde. Det var ikke mulig å identifisere personen på videoen.

I samtale med utreder den 30.3.17 opplyste sikrede først at hans ekskone hadde kjørt til Serbia ca. den 7.3.17. I ettertid innrømmet han at ekskona hadde kjørt bilen til Serbia allerede den 21.7.16, og at bilen hadde vært der siden det tidspunktet. Sikrede innrømmet også å ha fått tips om at det

antakelig ikke var lov til å ha bilen så lenge i utlandet adgangen, og at han derfor ikke hadde fortalt sannheten til forsikringsselskapet i første omgang. I følge samtalereferat mellom sikrede og utreder opplyste sikrede at han og ekskona nå var skilt og at det var derfor sikredes ekskone befant seg i Serbia.

I samtalen med utreder opplyste sikrede også om at bilen ble kjøpt for kr 465 000 den 19.7.16, og at den ble finansiert med et lån fra Santander Bank. Sikredes ekskone skal ha pakket bilen og dratt tilbake til Serbia kun et par dager etter kjøp av bilen, og hverken hun eller bilen hadde vært i Norge etter dette.

Selskapet avsto sikredes krav den 27.6.17. Prinsipalt ble det anført at sikrede hadde utvist svik ved tegning. Subsidiært ble det anført svik i forbindelse med skadeoppgjøret og atter subsidiært ble det anført at bilen representerte en ulovlig interesse.

Sikrede krever erstatning for tyveri og avviser at han ga uriktige opplysninger/holdt tilbake opplysninger for å få tegnet en forsikring på bilen, evt. få en erstatning han ellers ikke ville ha hatt krav på. Sikrede anfører at han har problemer med å forstå norsk og at telefonsamtalen på tegningstidspunktet skapte språklige utfordringer og misforståelser. Han forsto ikke hva ordet "pant" betydde. Han anfører at han opplyste om at det var lån på bilen, uten at dette er blitt plukket opp av selskapet. Det eksisterer ikke lydopptak av samtalen, slik at det er vanskelig for sikrede å bevise hva han sa ettersom. Sikrede kan heller ikke huske at han fikk spørsmål om hvem som var hovedbruker av bilen. Sikrede mener også han opplyste selskapet om at bilen skulle bli parkert "in front of the building", og ikke på "egen tomt" slik det fremgår av notatet. Notatet har ingen bevisverdi fordi det ikke er godkjent av forsikringstaker. Sikrede presiserer også at begge nøklene er levert inn til selskapet, og at det ikke er bestilt noen tilleggsnøkler. Sikrede mener dette støtter at tyveriet er reelt.

Selskapet avviser ansvar og anfører prinsipalt svik i forbindelse med tegning jf., fal. §§ 4-2, jf. 4-1 Dersom sikrede ved tegning hadde opplyst om at bilen befant seg i Serbia, og at den hadde vært det helt siden 21.7.16, at bilen var pantsatt og at sikredes kone var hovedbruker, ville selskapet i henhold til sine retningslinjer ikke tegnet forsikringsavtalen.

Subsidiært er det anført at sikrede ga uriktige opplysninger i forbindelse med skadeoppgjøret jf. fal. § 8-1 fjerde ledd. Selskapet mener det ikke er oppstått noe forsikringstilfelle slik sikrede har angitt. Overvåkningskamera viser bilder av en som setter seg inn i bilen og kjører, uten å måtte bryte opp bilen. Leverandøren av bilen sier at man ved kjøring av bilen enten må en ha original nøkkel for å få skrudd av alarmen, eller så må døren brytes opp. Dette fordi bilen er utstyrt med et "double lock" system. Det påpekes imidlertid at det er umulig å få kontrollert om det eventuelt er laget en ny nøkkel til bilen, uten å ha bilen.

Atter subsidiært er det anført at bilen representerer en ulovlig interesse fordi lånet som finansierer bilen er betjent med inntekt fra svart arbeid.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for tyveri av bil, herunder om det foreligger svik under avtaleinngåelsen, uriktige opplysninger under skadeoppgjøret, eller ulovlig interesse.

Nemnda ser først på spørsmålet om det foreligger svik under avtaleinngåelsen. Det følger av fal. § 4-1 at selskapet i forbindelse med inngåelsen av forsikringsavtalen kan be om "opplysninger om forhold som kan ha betydning for dets vurdering av risikoen. Forsikringstakeren skal gi riktige og fullstendige svar på selskapets spørsmål".

Forsikringen ble etter det opplyste tegnet over telefon. Selskapet har fremlagt et notat med de spørsmål som er stilt og de svar som er gitt. Det er korrekt som sikrede anfører at dette notatet ikke er oversendt forsikringstakeren til godkjenning. Men det var forsikringstakeren som kontaktet selskapet og tegnet forsikring over telefon. Skulle man her forlange at forsikringstakeren i ettertid fikk spørsmålene oversendt vil man i realiteten stanse denne formen for inngåelse av avtalen. Selskapets interesse er å få mest mulig korrekte opplysninger, og man må kunne legge slike notat til grunn med mindre det kan dokumenteres at selskapet har forstått forsikringstakeren feil.

I notatet fremgår at bilen er "parkert på egen tomt", at forsikringstaker er bilens hovedbruker og at det ikke er pant i bilen. I ettertid er det etablert at det var sikredes ekskone som brukte bilen, at den befant seg i Serbia, og at den var lånefinansiert med pantesikkerhet. Opplysningene er derfor objektivt sett uriktige.

Dersom forsikringstakeren svikaktig har forsømt opplysningsplikten, følger det av fal. § 4-2 at selskapet er uten ansvar. Med svik menes bevisst uriktige opplysninger for å oppnå en forsikring man ikke har krav på. Sikrede tegnet en forsikring med utgangspunkt i sin norske adresse og opplyser selv i ettertid at han hadde sagt at bilen var parkert "in front of the building". Han måtte forstå at dette ble oppfattet slik at bilen befant seg i Norge. Nemnda mener også han må ha vært klar over at det faktum at bilen befant seg i Serbia ville ha vesentlig betydning for selskapets risikovurdering. Nemnda kan vanskelig se noen annen grunn til å gi gale opplysninger om dette enn at han ville oppnå en forsikringsdekning han ikke hadde krav på. Selskapet har opplyst at det ut fra sine retningslinjer ikke ville tegnet forsikringen om de hadde visst at bilen var i Serbia.

Det er etter dette ikke nødvendig for nemnda å ta hensyn til de øvrige uriktige opplysningene, og det er heller ikke nødvendig å se på de øvrige anførselene fra selskapet. Det følger av fal. § 4-2 at selskapet ikke er ansvarlig for tyveriet.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Elisabet Okkenhaug (selskapsrepresentant), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant), Ingebjørg Kiil (forbrukerrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).